

Årsrapport 2022

Legevakten (1308)
2022

Innholdsfortegnelse

1	Bystyrets vedtatte budsjettramme.....	3
2	Foretakets prioriteringer innenfor vedtatt budsjettramme	4
3	Utvikling og status.....	6
4	Konsekvenser av koronapandemien.....	7
5	Arbeidsgiverstrategi.....	8
6	Vold i nære relasjoner.....	11

1 Bystyrets vedtatte budsjetteramme

	Beskrivelse	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regnskap 2021
1308	Legevakten				
	Sum utgifter	56 176	42 289	41 734	51 254
	Sum inntekter	-40 166	-27 195	-27 195	-34 183
	Netto driftsramme enheten	16 010	15 094	14 539	17 072

Det har over flere år vært store utfordringer i bemanningssituasjonen for sykepleierne, spesielt på helg. Dette har forverret seg i løpet av året. Legevakten har ikke 100 % stillinger å tilby, da vi trenger flere på helg enn på hverdag. Vi opplever færre kompetente søkere til 60 % stillinger, samt at mange forsvinner etter kort tid til andre aktører der de får full stilling eller bedre arbeidstidsordninger.

For å sikre en noenlunde forsvarlig bemanning, da spesielt i helgene, har dyre løsninger med forskyvning og overtid eskalert. I sommer var det bonusavtale for sykepleierne for ekstravakt på helg. Det må tas drastiske grep for å beholde og rekruttere sykepleiere til legevakten.

Fastlegekrisen har store konsekvenser for legedekningen på legevakta. I sommer ble det for første gang brukt vikarbyrå for å dekke opp 1-2 leger pr. uke i 8 sommeruker. Disse legene bemannet dagtid hverdager, pluss styrket legebemanningen på kveld og helg, samt dekket opp for noe av sykefraværet hos legene. Vikarbyrå er en kostbar løsning, men var helt nødvendig i forhold til forsvarligheten på legevakten. Totalkostnadene ved bruk av vikarbyrå minus inntekter legene genererte, ga en nettoutgift på mellom kr 1,1- 1,6 mill.

Legevaktens NSF plasstillitsvalgt har kompetanse innen forhandlinger, og har deltatt i forhandlingsutvalget ved lokale forhandlinger i flere år. Forhandlingene medfører mange permisjonsdager og dermed ledige vakter som alle må dekkes opp. Dette gir enheten store ekstra lønnsutgifter, noe som ikke blir kompensert.

I forbindelse med Covid-19 har alt av ekstra utgifter til telt, brakker, smittevernstutstyr, vektertjeneste, ekstrabemanning, ekstra arbeidstøy, ekstra rengjøring osv. blitt ført på eget prosjektnummer for legevakten. Kommunens koronaavtale i starten av året, medførte store ekstrakostnader, som også ble ført på eget prosjektnummer. Samlet coronautgifter endte på kr. 5 901 222., der kr. 3 470 514 faktureres Østre Agder kommunene.

Regnskapet for ordinær legevakt inklusiv nødnett, endte med et negativt resultat på kr. 2 245 472, Arendals andel utgjør kr. 915 993.

2 Foretakets prioriteringer innenfor vedtatt budsjettramme

Godt liv for alle

Legevakta jobber kontinuerlig med utvikling og forbedring av våre tjenester.

Kvalitetssikring av Manchester Triage var et satsingsområde i 2022, for ytterligere å ivareta pasientsikkerheten. Hver sykepleier fikk tilbakemelding på hvordan triageverktøyet har blitt brukt, og hvor deres forbedringspotensialet ligger.

Avvik og klager ble fortløpende og systematisk gjennomgått, og hendelser for læring ble tatt opp med personalet. Aktuelle prosedyrer ble forbedret.

Tre av legevaktens sykepleiere startet på videreutdanning i AKS, Avansert Klinisk Sykepleie i 2022, en på heltid (2år) og to på deltid over fire år. I tillegg har vi en sykepleier som går andre året på deltid i AKS. Helsedirektoratet satser på denne utdanningen, og støttet i fjor våre studenter med midler. Hdir. beskriver AKS slik;

En avansert klinisk allmennsykepleier vil være en viktig del av fremtidens helse- og omsorgstjeneste. Deres kompetanse kan brukes mange steder i kommunen. De er utdannet til å se helheten, både hos pasienten og i systemet. De gjør systematiske, kliniske undersøkelser og vurderinger, fungerer som koordinator, faglig støtte og veileder andre kollegaer. Slik forebygger vi bedre, øker pasientsikkerheten og tryggheten hos pasienter, pårørende og i det faglige fellesskapet.

Sommerferieavviklingen er alltid utfordrende på legevakten. Det stilles høye krav til opplæring av vikarer grunnet Legevaktens kompleksitet i oppgaver og drift. Lav grunnbemanning medfører at vikarene må ha opplæring og kunne utføre alle funksjoner i legevakt og legevaktssentral. Vi kvalitetssikrer så godt det lar seg gjøre, men løsningen er ikke optimal og gir grunn til bekymring.

Det oppleves stadig oftere at lav legebemanning fører til lang ventetid, som kan gå ut over pasientsikkerheten, og pasientenes tilfredshet. Et vaktlag på tre leger som er bemanningen i dag, er for lite, spesielt i helger. Bakvakt på kveld og natt er oftere i aktiv tjeneste enn tidligere.

Den store aktiviteten reduserer legevaktens beredskapsfunksjon og sliter på de ansatte.

Mangel på fastleger i vårt distrikt fører til økt antall pasienter som Legevakten må ta hånd om. Dette gjelder både pasienter som står uten fastlege, og de som fastlegekontorene ikke har kapasitet til å ta imot.

Høsten 2022 stod legevakten uten lege på dagtid mandag til fredag i noen uker, før vi fikk inn LIS-1 leger. Systemet er veldig sårbart, spesielt på dagtid hverdager, da vi ikke har noen vikarer å sette inn ved fravær. Det har også vært utfordrende å få dekket opp annet fravær hos legene, spesielt i helg og høytid. Statsforvalteren i Agder har dessuten påpekt manglende formell bakvaktskompetanse på mange vaktteam.

1.juni ble legevakta med i sykkelprosjektet ReCyCLIST, igangsatt av Transportøkonomisk Institutt. Pasienter som skader seg på sykkel eller sparkesykkel, blir bedt om å delta. Det digitale spørreskjemaet har en kartfunksjon slik at man kan stedfeste ulykken, og ambisjonen er å utvikle en «street view»-funksjon som kan identifisere hvilke elementer som bidro til ulykken (fortauskant, stolpe, hull, etc.). Målene er bl a å vise omfanget av slike ulykker, og at de mest belastede veistrekninger utbedres. Det er også en medisinsk oppfølging fra prosjektets lege.

I mai arrangerte vi fagdag, der temaet var klagesaker, kvalitetsarbeid og telefonkurs TTA.

Fire av legevaktens sykepleiere deltok på Legevaktskonferansen i Bodø i september..

Årets personalseminar ble arrangert på Strand i november. Tre dyktige sykehusleger underviste om hjerte, det syke barn og arbeidsmiljø.

Akuttmedisinforskriften setter krav til at alle ansatte på legevakt må gjennomføre et akuttmedisinkurs over tre dager og et nettkurs i vold- og overgrep på syv timer.

Grønt samfunn

Legevakten ble Miljøfyrtårnsertifisert allerede i 2011 og ble re-sertifisert for 3. gang i februar 2021.

Koronapandemien har medført et stort forbruk av engangsutstyr som smittevernbekledning og desinfeksjonssprit. Dette er ikke miljøvennlig, men er nødvendig med tanke på både pasient- og ansatt-

sikkerhet.

Den årlig rapporten til stiftelsen Miljøfyrtårnet ble levert i april.

Det brukes digitale verktøy som elektronisk pasientjournal, kjernejournal, elektroniske henvisninger, dødsmeldinger og epikriser.

Regional vekst

Legevakta er et stort interkommunalt samarbeid med 14 kommuner. Drift av legevakt er krevende både personell- og ressursmessig, og er ikke gjennomførbart og bærekraftig for mindre kommuner alene.

Samarbeid for å nå målene

For å øke pasientsikkerheten ytterligere, og som et ledd i venstreforskyvingen, har Legevakten ønsket å ta i bruk videoløsning på telefon. Grunnet tekniske utfordringer og kapasitetsutfordringer, er dette utsatt til 2023.

3 Utvikling og status

Innbyggertallet i Legevaktens dekningsområde var pr. 01.01.2022 (tall fra SSB) 97 445 i ordinær legevakt, og 6 891 på telefonformidling, totalt 104 336 innbyggere.

Tallene for 2022 viser at antall henvendelser var 52 038, hvorav 26 127 resulterte i konsultasjon med lege. Antall sykebesøk var 2313. Tilsvarende tall for 2021 var 46 507 henvendelser, 22 546 konsultasjoner og 2 086 sykebesøk.

I tillegg kommer henvendelser fra Setesdalskommunene med 3 102, og ca 300 rusrelaterte prøver tatt for politiet.

Legevakt er en lovpålagt del av den akuttmedisinske kjeden, og skal inneha en beredskapfunksjon. Beredskapen er spist opp av lav grunnbemanning, økende innbyggertall, stort antall pasienter uten fastlege, fastlegekrise og flere pasienter med komplekse sykdomsbilder. Statistikken viser en økning både i henvendelser, konsultasjoner og sykebesøk.

Akuttmedisinforskriften har krav om svartid på 80% innen 2 minutter. Helsedirektoratet har endret svartidsberegningen slik at også de som legger på innen 2 minutter, teller med. Dette har medført at legevakten har gått fra en svarprosent på 72% i 2021, til 52% i 2022. Gjennomsnittet ligger på 60 % av de 44 legevaktene som registreres via Bliksund. Dagens bemanning medfører at vi ikke klarer å innfri Akuttmedisinforskriftene krav. Statsforvalteren i Agder har oppfordret kommunene om å gjennomgå praksis med sikte på måloppnåelse i henhold til myndighetskravet.

På bakgrunn av alle disse faktorene ble det meldt et behov i konsekvensjustert budsjett på minimum 6,5 sykepleierårsverk, pluss styrket fagutvikler på 0,4 årsverk. Legevakta ble tilført midler slik at vi kunne heve mange sykepleiestillinger opp til 80%, noe som måtte til for å beholde ansatte med lang erfaring. Flere ansatte for å dekke helg, og styrket fagutvikling må vi jobbe videre med.

4 Konsekvenser av koronapandemien

Vurdering av konsekvenser for brukere og ansatte

Pandemien har medført store endringer i arbeidsoppgaver, økt smitterisiko og endrede rutiner og prosedyrer, dårligere arbeidsforhold og mye støy, men det virker som arbeidsmiljøet har taklet de nye utfordringene på en god måte. Ansatte har vært positive og endringsvillige, selv om det ikke er til å legge skjul på at utfordringene med koronapandemien var krevende og belastende for de ansatte.

5 Arbeidsgiverstrategi

Hovedfokus for Legevakten er pasientsikkerhet og ivaretagelse av de ansatte, både faglig og psykososialt. Konkrete eksempler finnes under punkt 5.3. Legevakten har hatt fokus på å opprettholde tilnærmet normal drift på tross av alle utfordringene med pandemien.

Medarbeider- og brukerundersøkelser

Vernerunde

Er vernerunde gjennomført i 2022?	JA
-----------------------------------	----

Internkontroll

Legevakten har stort fokus på pasient- og personalsikkerhet og medarbeidernes mulighet for å kunne mestre jobben de er satt til å gjøre.

Legevaktens lokaler har store begrensninger, noe som medfører at sikkerhet og taushetsplikt utfordres og brytes hver dag. Lokalenes begrensninger ble ekstra tydelige i forbindelse med pandemien.

I 2022 var gjennomsnittlig svartid for Legevakten 52 %.

Antall innkomne, besvarte samtaler i 2022 var 64 712, i 2021 var tallet 65 833, i 2020 63 044.. Det er store variasjoner på enkeltdager, måneder og tid på døgnet, der juli var den desidert travleste måneden.

Gjennomsnittet for hele året var 177 innkomne, besvarte telefoner pr. døgn.

I tillegg har legevakta betjent 1-3 testtelefoner 4 timer daglig mandag-fredag våren 22.

Antall klager mottatt i 2022 var 18, hvorav 12 var tilsynssaker fra Fylkeslegen. Tilsvarende tall for 2021 var 19 og 4.

5.1 Sykefravær

Sykefravær

Måleindikator	2022	2021	Endring	Kommunens mål	Enhetens mål
Korttid	2,9	2,3			
Langtid	6,1	6			
Sum fravær	9	8,3		6,5	

Sykefraværstallene innbefatter også koronarelatert fravær.

Siste del av året fikk mange ansatte luftveisinfeksjoner eller influensa. Det er ingen direkte indikasjon på at fraværet er arbeidsrelatert, men mange er slitne etter lang tids press og mye jobbing, noe som kan medføre at man er lettere mottagelig for infeksjoner.

5.2 Årsverk

Årsverk

Måleindikator	31.12.2022	31.12.2021	Endring	Kommunen s mål	Enhetens mål
Faste årsverk	31,1	24,6			
Midlertidige årsverk		1			
Brannreserve og fast ansatte avlastere					

Sum årsverk	31,1	25,6			
-------------	------	------	--	--	--

Antall årsverk i turnus er 26,5 fordelt på 37 personer, 3 av disse har 100% stilling. Utenom de som går i turnus, har vi 4,6 årsverk fordelt på 5 personer: daglege, overlege, sekretær, fagutviklingspsykeleier og enhetsleder.

5.3 HMS og kvalitet

HMS og kvalitet

Styringsindikator	Resultat		Kommunens mål	Enhetens mål
	2021	2022	2022	2022
Antall HMS avvik	16	15		
Antall kvalitetsavvik	40	129		

Legevaktens HMS-mål omhandler gode relasjoner og positiv kommunikasjon internt og mot samarbeidspartnerne. Målene inneholder også arbeidsgiver og arbeidstakers ansvar for faglig utvikling og godt arbeidsmiljø.

Personalmøter med undervisning er gjennomført hver måned, unntatt i koronatiden.. Eksempel på tema har vært "Emosjonelt ustabil personlighetsforstyrrelse" og presentasjon av Brukerrådet "Ekspert på eget liv".

I mai arrangerte vi fagdag, der temaet var klagesaker, kvalitetsarbeid og telefonkurs TTA.

Fire av legevaktens sykepleiere deltok på Legevaktskonferansen i Bodø i september..

Årets personalseminaret ble avviklet på Strand i høst, med rekordoppslutning. De faglige temaene var brystmerter og det syke barn, itillegg til arbeidsmiljø.

Vernerunden ble gjennomført i september.

Den årlige brannøvelsen ble gjennomført som praktisk øvelse, der alle fikk øvd seg på å slokke forskjellige typer brann.

5.4 Likestilling, mangfold og inkludering

5.4.1 Heltidskultur

Heltidskultur

Måleindikator	31.12.2022	31.12.2021	Endring	Kommunens mål	Enhetens mål
Heltidsandel fast ansatte	16	13			

Legevakten har størst aktivitet og derfor høyest bemanning på helg og høytid, noe som fører til behov for mange små helgestillinger. Legevakta fikk i 2022 tilført 6,5 årsverk slik at vi fikk løftet flere opp mot 80 %, noe som var nødvendig for å beholde erfarne sykepleiere. Legevakta har ikke lønnsmidler til å utlyse 100 % stillinger, kun 60 %, noe som gir svært få søkere.

Noen av løsningene som ligger i heltidsprosjektet, er ikke gjennomførbare på en høyaktivitetsavdeling som en legevakt er.

Legevakta har ikke-rullerende plan over 26 uker, og det jobbes med å finne løsninger på helgeutfordringene, men lav grunnbemanning og mangel på ansatte til å dekke helg, er en stor bekymring.

5.4.2 Likestilling og kjønnsbalanse

Likestilling og kjønnsbalanse

Styringsindikator	Resultat		Kommunens mål		Enhetens mål	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Andel kvinner i ledergruppa	1	1				
Andel menn i ledergruppa	1	1				
Andel kvinner i enheten						
Andel menn i enheten						

6 Vold i nære relasjoner

Vold i nære relasjoner plikter kommunen å håndtere. Legevakten har hatt fokus på dette i mange år med bevisstgjøring og kompetanseheving. Akuttforskriften stiller krav til at alt helsepersonell på legevakt skal ha gjennomført kurs i volds- og overgrepshåndtering.

Terskelen er lav for å sende bekymringsmelding til barnevernet, prosedyre på hvordan utføre dette ligger lett tilgjengelig på mobilutgaven av legevaktens hjemmeside. Legevaktens triagesystem har egne kartblad/oppslag, som omhandler vold i nære relasjoner, både ved telefonkontakt og ved oppmøte.